

PARAGRAAF B. WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING

In deze paragraaf wordt een toelichting gegeven op het weerstandsvermogen en de mate waarin de organisatie de belangrijkste risico's onder controle heeft.

In het risicobeleid zijn de doelstellingen en uitgangspunten 2017 vastgesteld. Hierin is ook aangegeven op welke wijze we risico's managen,

Deze paragraaf geeft inzicht in

- Weerstandsvermogen: de mate waarin de gemeente in staat is om risico's van materiële betekenis te kunnen opvangen, zonder te hoeven ingrijpen in de normale bedrijfsvoering.
- Risico's: de afwijking van een doelstelling als gevolg van het optreden van een onzekere gebeurtenis. Van strategische risico's worden opgenomen: de omvang en de getroffen beheersmaatregelen en de ontwikkelingen hierin.
- Weerstandscapaciteit: toelichting op omvang en ontwikkeling van de vermogenscomponenten en andere bronnen die dienen om de risico's op te vangen.
- Financiële kengetallen: conform de BBV is een basisset financiële kengetallen opgenomen.

1. Risicomanagement

De raad, het college en het management zijn ervan bewust dat adequate risicobeheersing onderdeel is van "good governance" en bijdraagt aan het "in control" zijn van de organisatie. Kernthema hierin is transparantie: het (tijdig) rapporteren over risico's en gezamenlijk met alle betrokkenen afstemmen over beheersmaatregelen. Het risicobewustzijn is de afgelopen jaren gegroeid, maar kan nog beter structureel geborgd worden in de organisatie. Risico's lijken ons af en toe te overkomen, terwijl achteraf blijkt dat er al eerder signalen waren waarop niet steeds adequaat is gereageerd. Ook worden in beleids-/besluitvormingsnota's nog niet consequent de juiste risico's en beheersmaatregelen opgenomen.

2. Weerstandsvermogen

Het beleid gaat uit van een weerstandsratio van minimaal 1,0. Dat wil zeggen dat de berekende risico's in ieder geval zijn afgedekt door de aanwezige weerstandscapaciteit (vermogensbuffer). Hiermee sluiten we aan bij de adviezen van de provinciale toezichthouder.

Daarnaast is een minimumgrens van € 12 mln. (10% van de jaarexploitatie) als streefwaarde voor de weerstandscapaciteit vastgesteld.

Stand ultimo (bedragen x € 1.000)	2019	2020	2021	2022	2023
Algemene reserve	13.530	13.530	13.530	13.530	13.530
Risicoreserve grondbedrijf	4.347	4.325	4.393	6.214	5.894
Niet benutte deel belastingcapaciteit	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt
Weerstandscapaciteit	17.877	17.855	17.923	19.744	19.424
Algemene risico's	1.371	2.370	4.563	5.704	5.342
Risico's grondbedrijf	1.803	1.680	1.569	1.558	1.591
Risico's	3.174	4.050	6.132	7.262	6.933
Vrije ruimte	14.702	13.804	11.791	12.481	12.491
- Algemeen	12.158	11.159	8.967	7.825	8.188
- Grondbedrijf	2.544	2.645	2.824	4.656	4.303

Weerstandsvermogen	5,63	4,41	2,92	2,72	2,80
---------------------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------

Vrije ruimte: verschil tussen de weerstandscapaciteit en de risico's.

Weerstandsvermogen: netto weerstandscapaciteit/risico's.

In de planperiode (2019-2022) neemt de vrije ruimte af met € 2,2 mln, naar € 12,5 mln.:

- algemene dienst: - € 4,0 mln.
  - o toename risico's sociaal domein: € 1,7 mln.
  - o afnemend effect van opvang risico's in de jaarlijkse exploitaties: € 2,8 mln.
- grondbedrijf: + € 1,8 mln.
  - o winstnemingen (minus bijdragen): € 1,6 mln.
  - o afname risico: € 0,2 mln.

Het weerstandsvermogen komt aan het einde van de planperiode uit op bijna 3 x de minimale grenswaarde.

3. Risico's

De risico's uit de jaarrekening 2018 zijn het uitgangspunt van de rapportage. Nieuwe (strategische) risico's zijn toegevoegd, relevante wijzigingen in bestaande risico's worden toegelicht.

In de risicomatrix zijn de risico's geplaatst in het perspectief van kans en gevolg. In de risicotoelichting wordt het risico nader omschreven en de (voortgang van) beheersmaatregelen beschreven.

	financieel						
gevolg	5. zeer hoog	€ 600.000 < X			1 5 3 6	4	
	4. hoog	€ 300.000 < X < € 600.000			2 8	7	
	3. gemiddeld	€ 120.000 < X < € 300.000					
	2. Laag	€ 60.000 < X < € 120.000					
	1. zeer laag	X < € 60.000					
			10% 1. zeer laag	30% 2. laag	50% 3. gemiddeld	70% 4. hoog	90% 5. zeer hoog
			kans				

Risicotoelichting

In navolgend overzicht:

- Kolom nr. verwijst naar risicomatrix.
- Kolom potentiële risicogebeurtenis: de gebeurtenis voorafgegaan door het nummer van het deelprogramma waarop deze betrekking heeft. Enkele risico's hebben betrekking op meerdere deelprogramma's, die zijn algemeen genoemd.
- (Status) beheersmaatregelen: per risico zijn beheersmaatregelen benoemd. De voortgang/status is "cursief" beschreven.

Nr.	Potentiële risicogebeurtenis	(Status) beheersmaatregelen
1	1. Breed Sociaal Domein <i>Bouwsteen Omgeving</i> De omgeving wordt onvoldoende versterkt waardoor de beweging van "vangnet" naar "omgeving" niet of onvoldoende gemaakt wordt.	Inzet van gebiedsgericht werken (aansluiting zoeken bij de specifieke behoefte van een wijk of dorp). Inzet van ondersteunende maatregelen zoals subsidies, accommodaties, etc.

Nr.	Potentiële risicogebeurtenis	(Status) beheersmaatregelen
	<p><i>Bouwsteen Vangnet</i> De afschaling van voorzieningen komt onvoldoende tot stand.</p> <p>Openeinderegelingen: Toename van het aantal maatwerkvoorzieningen als gevolg van veranderende omstandigheden (economische, demografische, wetgeving, rijksbeleid)</p>	<p>Versterken van de omgeving. Anders organiseren van de toegang. Herijken van onze inkoopmethodiek. Duurzaam partnerschap met aanbieders en gesubsidieerde instellingen. Afspraken maken met andere verwijzers.</p>
	<p><i>Bouwsteen Gedrag en Houding</i> De gewenste gedragsverandering bij medewerkers komt onvoldoende tot stand. De gemeentelijke visie wordt niet onderschreven door de aanbieders</p>	<p>Opstellen ontwikkelplan voor medewerkers gericht op het gesprek met de inwoner, de integraliteit en het aansluiten bij de omgeving. Meerjarige afspraken maken met aanbieders waarbij zij het vertrouwen krijgen om te investeren in innovatie</p>
	<p><i>Bouwsteen Communicatie</i> De boodschap komt onvoldoende over</p>	<p>Opstellen communicatiestrategie en instrumenten.</p>
	<p><i>Bouwsteen Financiën</i> De gerealiseerde uitgaven van het Sociaal Domein Breed overstijgen de begroting.</p>	<p>Monitoren uitgaven SD-breed versus begroting, waarbij de indeling "vangnet" en "omgeving" wordt gehanteerd. Oplevering van de halfjaarrapportage Sociaal Domein.</p>
2	<p>1.5 Kunstencentrum Jerusalem (KCJ) /Cultura Venray Werkelijke frictiekosten wijken af van aannames.</p>	<p><i>Bij het opstellen van deze begroting was nog niet duidelijk in welke mate de frictiekosten zouden gaan afwijken van de aannames. Hierover is meer duidelijkheid na de afronding van het "Van Werk Naar Werk traject" in september 2019.</i> <i>Dit project is aangemerkt als majeur project en periodieke rapportage aan de raad vindt plaats.</i> <i>In de aanpak wordt extra ingezet op begeleiding naar werk, ook in uitkeringsperiode die volgt na het "Van Werk Naar Werk traject".</i></p>
3	<p>2.1 Grondbedrijf Afzet gronden blijft achter bij planning</p>	<ul style="list-style-type: none"> - stimuleringsmaatregelen verkoop kavels (promotie via woonevent, internet, woontafel en ondernemersvakdagen) - verspreide betaling en geen betaling waarborgsom zijn nog mogelijk - courtageregeling makelaars
4	<p>4.2 Privacy en Informatiebeveiliging</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vertrouwelijke/gevoelige informatie is beschikbaar bij niet-geautoriseerden (binnen en buiten de organisatie) - Onverantwoordelijk gebruik en uitwisseling van persoonsgegevens en privacygevoelige informatie binnen de organisatie en naar partners. - Niet voldoen aan de AVG (Algemene Verordening Gegevensbescherming) 	<ul style="list-style-type: none"> - Maximale samenwerking door de functies van FG (Functionaris gegevensbescherming) en CISO (Chief Information Security Officer). - Jaarlijkse verantwoording over informatie-veiligheid, implementatie BIG (Baseline Informatiebeveiliging Nederlandse Gemeenten) en privacy via ENSIA (Eenduidige Normatiek Single Information Audit). - Privacy maakt standaard onderdeel uit van projecttoetsing - Het uitvoeren van PIA's (Privacy Impact Assessments). - In kaart brengen overlap verschillende normenkaders en invalshoeken en implementatie (volgorde) bepalen. <p><i>De basis is op orde. Het voldoen aan de AVG is een continu proces. Privacy maakt standaard onderdeel uit van projecttoetsing. Door maatregelen te treffen worden de risico's geminimaliseerd.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Opvolging geven aan bevindingen onderzoeksrapport rekenkamer; <i>Bevindingen zijn afgewerkt.</i> - De verantwoordelijkheid voor P&IB bij de proceseigenaren borgen; <i>Met de komst van de BIO (Baseline Informatiebeveiliging Overheid) in 2020 borgen we de verantwoordelijkheid voor P&IB bij de proceseigenaren;</i>

Nr.	Potentiële risicogebeurtenis	(Status) beheersmaatregelen
		<ul style="list-style-type: none"> - Benoemen van P&IB ambassadeurs binnen de clusters; <i>Binnen de teams zijn P&IB ambassadeurs aangewezen</i> - Uitvoeren Privacy en Security awareness trainingen. <i>Alle medewerkers hebben de security-awarenesstraining gevolgd.</i> - Jaarlijks uitvoeren pentest/ethische hack.
5	<p>Alg. Garantstelling Gemeente wordt aangesproken op inlossen van een garantstelling.</p> <p>Het garantieplafond voor 2020 is € 600.000.</p> <p>Meest risicovolle garantstelling: Glasweb: - Er wordt niet voldaan aan regels voor staatssteun en financieringsconstructies.</p> <p>- Exploitatie valt tegen (minder uptake, meer kosten).</p> <p>- Fase 2.</p>	<p>Garantstellingsbeleid actualiseren. <i>Vooralsnog geen prioriteit</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - risico's explicieter opnemen - in besluitvorming toelichten waarom risico's al dan niet worden meegewogen. <i>Bewustwording vergroot</i> - periodieke rapportage over ontwikkeling risicovolste garantstellingen. <i>Informatieverstrekking vindt per dossier plaats.</i> <p>Glasweb: - Aanvullende informatie inwinnen: <i>Deze informatie geeft geen aanleiding om aanvullende maatregelen te nemen.</i></p> <p>- Periodieke rapportage <i>maandelijkse voortgangsrapportage (majeure projecten).</i></p> <p>- Bij het opstellen van deze begroting was er nog geen zicht op een aanvraag voor Fase 2.</p>
6	<p>Alg. Samenwerken/Verbonden Partijen Resultaten van samenwerkingspartners wijken af van lokale doelstellingen.</p> <p>Meest risicovolle Verbonden Partijen in financieel perspectief: Veiligheidsregio: onverwachte gebeurtenissen leiden tot extra budgetaanvraag</p> <p>Noord Limburg West (NLW): (Bedrijfsvoerings)kosten worden onvoldoende in lijn gebracht met de (korting op de) rijkssubsidie. Begrote opbrengsten worden onvoldoende gerealiseerd (dalende Wsw-inkomsten en afnemende tewerkstelling van medewerkers)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Beleid op samenwerking en verbonden partijen opstellen (incl. timing en niveau van informatievoorziening) <i>Nota vizier op samenwerking vastgesteld. Evaluatienota (incl. verbetermaatregelen) opgesteld. Verbetermaatregelen deels doorvoeren.</i> - Per bestaande VP doelen en risico's inventariseren en maatregelen treffen. - Bij het deelnemen in nieuwe VP-eisen stellen aan informatievoorziening. <i>Onder de noemer "grip op samenwerking" vindt uniforme sturing plaats op de vijf grote gemeenschappelijke regelingen.</i> <p>Veiligheidsregio: Regionale overleggen financieel adviseurs en adviseurs openbare orde en veiligheid per 2 maanden. Oppakken adviezen rekenkameronderzoek <i>Raad geïnformeerd over financiële ontwikkelingen n.a.v. P&C-producten Veiligheidsregio. Invullen van afspraken uit RIB "Grip op samenwerken". Venray is adoptiegemeente. Ambtenaren betrokken in voortraject beleidsontwikkeling en opstellen P&C-producten.</i></p> <p>NLW: Transitieplan afgerond. Verantwoording vindt plaats. Nieuwe koers wordt bepaald.</p>

Nr.	Potentiële risicogebeurtenis	(Status) beheersmaatregelen
7	<p>Alg. Bestuurders: pensioen/wachtgeld/nabestaande pensioen en arbeidsongeschiktheid</p> <p>Door dalende markttrente en actualisatie sterftetabel (nu 2005-2010) moeten extra stortingen in de pensioenvoorziening worden gedaan om deze op niveau te houden.</p> <p>Bestuurders stappen voortijdig op en maken aanspraak op wachtgeld</p> <p>Bestuurders komen te overlijden of raken arbeidsongeschikt</p>	<p>Onderbrengen bij pensioenfonds <i>Naar verwachting worden de pensioenen voor bestuurders vanaf 2021 gefaseerd overgedragen aan een landelijk fonds.</i></p> <p>Aanbieden outplacementtraject om wachtgeldperiode te bekorten.</p> <p>Risico's verzekeren <i>Er wordt een nader besluit genomen over het al dan niet verzekeren.</i></p>
8	<p>Alg. Rijksinkomsten: algemene uitkering</p> <p>M.i.v. 2021 ontstaan tekorten in de exploitatie door het fundamenteel herijken van de uitgangspunten voor het Gemeentefonds. M.i.v. 2022 ontstaan extra tekorten op de Jeugdzorg omdat de (administratief) toegezegde extra middelen niet worden ontvangen.</p>	<p>Bijhouden van ontwikkelingen in het Gemeentefonds.</p> <p>Bijhouden van informatie omtrent de Jeugdzorgmiddelen.</p>

Naar hun aard hebben majeure projecten in beginsel grote risico's in zich. Voor deze projecten zijn beheersmaatregelen getroffen, waardoor de risico's (voor zover hierboven niet expliciet opgenomen) afdoende zijn afgedekt.

Risico-ontwikkeling

In het risicobeleid is aangegeven dat niet alle risico's een financieel gevolg hoeven te hebben. Risico's kunnen ook imagoschade en negatieve effecten hebben op het realiseren van (maatschappelijke) doelstellingen.

De financieel gecalculeerde risico's hebben zich als volgt ontwikkeld.

Stand ultimo (bedragen x € 1.000)	2019	2020	2021	2022	2023
Algemeen	1.371	2.370	4.563	5.704	5.342
Grondbedrijf	1.803	1.680	1.569	1.558	1.591
Totaal	3.174	4.050	6.132	7.262	6.933

In de planperiode (2020-2023) nemen de risico's toe met € 3,8 mln, door toename van risico's in het sociaal domein en het afnemend effect van de correcties op de berekende risico's.

Algemene dienst

Stand ultimo (bedragen x € 1.000)	2019	2020	2021	2022	2023
Sociaal domein	1.364	1.998	2.657	3.102	3.038
Kunstencentrum Jeruzalem	404	404	404	404	404
Garanties	652	600	553	509	470
Verbonden partijen	563	563	563	563	563
Pensioen/arbeidsongeschiktheid bestuurders	710	710	710	710	710
Algemene uitkering/middelen jeugdzorg			760	380	
Diversen	338	338	338	338	338
Totaal risico's	4.031	4.612	5.984	6.006	5.522
Correcties cf risicobeleid:					
Risico's doen zich niet in 1 jaar voor	-1.008	-1.153	-1.496	-1.501	-1.381
Niet geïdentificeerde risico's	1.200	1.200	1.200	1.200	1.200
Opvangen risico's in exploitatie	-2.852	-2.289	-1.125		
Totaal risico's na correctie	1.371	2.370	4.563	5.704	5.342

Na 2019 nemen de risico's toe met € 4,0 mln., door toename van het risico sociaal domein (€ 1,7 mln.). Enerzijds krijgen we beter inzicht en grip op indicatiestellingen en dus het realiteitsgehalte van de budgetten. Anderzijds omdat de gecalculerde risico's in enig jaar in mindering worden gebracht op de reserve sociaal domein (buffer). Daarnaast worden de risico's minder opgevangen door exploitatieoverschotten omdat voor de periode 2020-2023 wordt uitgegaan van sluitende begrotingen.

Grondbedrijf

Stand ultimo (bedragen x € 1.000)	2019	2020	2021	2022	2023
Projectspecifieke risico's/ramingsonzekerheden	1.291	1.308	1.337	1.354	1.387
Marktrisico	204	204	204	204	204
Risico ontwikkelbedrijf Greenport	308	168	28		
Totaal risico's	1.803	1.680	1.569	1.558	1.591

Het risico neemt na 2019 met € 0,2 mln. af. Deze daling is nagenoeg gelijk aan de daling van het risico voor Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo (€ 0,3 mln.). Voor berekening van de benodigde reserve is uitgegaan van de risicoanalyse van het Ontwikkelbedrijf zelf tegen 5,4% (aandeel gemeente Venray) verminderd met de opgebouwde reserve.

Weerstandscapaciteit

Stand ultimo (bedragen x € 1.000)	2019	2020	2021	2022	2023
Algemene reserve	13.530	13.530	13.530	13.530	13.530
Risicoreserve grondbedrijf	4.347	4.325	4.393	6.214	5.894
Weerstandscapaciteit	17.877	17.855	17.923	19.744	19.424
Streefwaarde weerstandscapaciteit	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000
Tekort/overschot streefwaarde	5.877	5.855	5.923	7.744	7.424

De netto weerstandscapaciteit neemt in de planperiode met € 1,5 mln. toe. De streefwaarde van € 12 mln. wordt ruim overschreden.

Hierna volgt een nadere specificatie en toelichting op de ontwikkeling van de twee onderdelen.

Algemene reserve

Stand ultimo (bedragen x € 1.000)	2019	2020	2021	2022	2023
Algemene reserve administratief	16.656	15.139	14.142	13.860	13.530
Raadsbesluiten w.o. MUIP	-3.126	-1.609	-612	-331	
Algemene reserve (vrij)	13.530	13.530	13.530	13.530	13.530

De algemene reserve neemt ten opzichte van de Voorjaarsnota 2019 met € 2,3 mln. af, door MUIP-aanvragen 2020-2023 die een toekomstige claim leggen op de algemene reserve.

Risicoreserve grondbedrijf

Stand ultimo (bedragen x € 1.000)	2019	2020	2021	2022	2023
Saldo per 1-1	3.137	4.347	4.325	4.393	6.214
Winstnemingen	1.679	417	438	2.207	107
Onttrekkingen	-469	-439	-370	-386	-427
Saldo per 31-12	4.347	4.325	4.393	6.214	5.894

De winstnemingen zijn het totaal aan winstnemingen van gronden in exploitatie en winst uit verkoop van restkavels (afgesloten exploitaties). Bij gronden in exploitatie is rekening gehouden met tussentijdse winstnemingen gebaseerd op de POC methode die sinds de jaarrekening 2017 is voorgeschreven door de commissie BBV. Voor een specificatie van de verwachte winstnemingen per grondexploitatie zie paragraaf G.

De bijdragen betreft onder andere de afboeking van niet door te berekenen algemene kosten van het Grondbedrijf en de bijdrage aan voorzieningen van verliesgevend exploitaties. Daarnaast is tot 2023 een bijdrage van € 50.000 per jaar begroot voor de VPB-lasten.

Eventuele toekomstige vertragingen in de uitvoering van exploitaties kunnen grote invloed hebben op bovenstaande cijfers.

4. Financiële kengetallen

In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is voorgeschreven dat gemeenten een basisset van vijf financiële kengetallen opnemen in de programmabegroting en programmaverantwoording. De kengetallen zijn afgeleiden van bestaande informatie en genereren geen 'nieuwe' informatie. De kengetallen moeten het de gemeenteraad gemakkelijker maken om inzicht te krijgen in de financiële positie van de gemeente en het vergelijken met andere gemeenten gemakkelijker maken. De kengetallen drukken een verhouding uit die zichtbaar is op de balans en de begroting.

Door het BBV is geen norm vastgesteld waarmee de uitkomsten van de vijf kengetallen vergeleken moeten worden. In de toelichting op de regeling is opgenomen dat deze beoordeling van de financiële positie is voorbehouden aan het horizontale controle- en verantwoordingsproces. Met andere woorden: gemeenten zijn zelf verantwoordelijk voor de interpretatie van hun financiële positie. Een afzonderlijk kengetal zegt niet alles en moet altijd in relatie worden gezien en beoordeeld in samenhang met andere kengetallen. De hoogte van de schulden moet bijvoorbeeld in samenhang gezien worden met de hoogte van het eigen vermogen (ratio solvabiliteit) en de hoogte van de structurele baten (ratio structurele exploitatieruimte).

De uitkomsten van de kengetallen zijn daarnaast ook van belang voor de provinciale toezichthouder om zijn oordeel over de financiële positie van de gemeente op te baseren.

In onderstaand overzicht zijn de kengetallen voor Venray opgenomen. Tevens zijn ter vergelijking het Limburgs ongewogen gemiddelde en de norm voor 100.000+ gemeenten opgenomen. Voor gemeenten onder de 100.000 inwoners is geen algemeen geldende norm bekend.

Financiële kengetallen	Verloop kengetallen						Limburgs ongewogen gemiddelde	Begroting 2020 tov 100.000+ gemeenten: categorie	100.000+ gemeenten
	Jaarrekening 2018	Begroting 2019	Begroting						
			2020	2021	2022	2023			
Netto schuldquote	61%	87%	90%	91%	93%	91%	34%	Cat. B	Cat. A: < 90% Cat. B: 90 - 130% Cat. C: > 130%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	47%	58%	58%	63%	76%	79%	22%	Cat. A	Cat. A: < 90% Cat. B: 90 - 130% Cat. C: > 130%
Solvabiliteitsratio	27%	29%	26%	24%	25%	25%	41%	Cat. B	Cat. A: > 50% Cat. B: 20 - 50% Cat. C: < 20%
Structurele exploitatieruimte	5%	2%	1%	0%	-1%	1%	3%	Cat. A.	Cat. A: > 0% Cat. B: = 0% Cat. C: < 0%
Grondexploitatie	6%	2%	1%	1%	2%	1%	5%	Cat. A	Cat. A: < 20% Cat. B: 20 - 35% Cat. C: > 35%
Belastingcapaciteit	94%	95%	96%	96%	96%	96%	99	Cat. B	Cat. A: < 95% Cat. B: 95 - 105% Cat. C: > 105%

- **Netto schuldquote**

Geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van het totaal van de inkomsten (exclusief mutatie reserves). De hoogte van de inkomsten bepaalt namelijk in belangrijke mate hoeveel schulden een gemeente kan dragen. Een schuldquote tussen 0% en 100% wordt als gangbaar beschouwd. Voor een gemeente geldt als indicatie voor een zeer hoge schuld indien deze schuldquote boven de 130% uitkomt. Dus hoe lager het percentage hoe beter.

De netto schuldquote van Venray bevindt zich voor 2020 boven het Limburgs ongewogen gemiddelde, ten opzichte van de 100.000+ gemeenten is categorie B van toepassing en toch nog ruim binnen de bandbreedte die als gangbaar wordt beschouwd. De netto schuldpositie kan dan ook als goed worden beschouwd.

Een hoge netto schuldquote hoeft op zichzelf geen probleem te zijn. Of dat het geval is valt niet direct af te leiden uit de netto schuldquote zelf, maar hangt af van meerdere factoren. Zo kan een hoge schuld worden veroorzaakt doordat er leningen zijn afgesloten en die gelden vervolgens worden doorgeleend aan bijvoorbeeld woningbouwcorporaties die op hun beurt weer jaarlijks aflossen. In dat geval hoeft een hoge schuld geen probleem te zijn. Om inzicht te verkrijgen in hoeverre er sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven (netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen).

- **Netto schuldquote, gecorrigeerd met verstrekte leningen**

In dit onderdeel worden de doorgeleende leningen in mindering gebracht op de totale leningen.

De netto schuldquote exclusief de doorgeleende leningen ligt vanzelfsprekend lager dan de eerder gepresenteerde netto schuldquote. De netto schuldquote exclusief de doorgeleende leningen is ook goed te noemen.

- **Solvabiliteit**

Geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen (weerbaarheid). De solvabiliteitsratio is het eigen vermogen als percentage van het totale balanstotaal. Het eigen vermogen van een gemeente bestaat uit de reserves (zowel de algemene reserve als de bestemmingsreserves). Gangbaar is dat de ratio van een gemeente zich tussen 20% en 70% bevindt. Hoe hoger de ratio hoe beter de weerbaarheid van de gemeente is.

De solvabiliteitsratio van Venray bevindt zich onder het Limburgs ongewogen gemiddelde en in categorie B volgens de indeling van de 100.000+ gemeenten.

Zoals eerder geschreven dient deze ratio in samenhang met de andere ratio's beoordeeld te worden. Uit de voorgaande toelichtingen in deze paragraaf blijkt dat het weerstandsvermogen heel goed is.

- **Structurele exploitatieruimte**

Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele vrije ruimte is om de structurele lasten te kunnen dragen. Daarnaast geeft dit kengetal ook aan of de gemeente in staat is structurele tegenvallers op te vangen dan wel of er nog ruimte is voor nieuw beleid. Hoe hoger het kengetal hoe beter.

De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten en uitgedrukt in een percentage.

De structurele exploitatieruimte bevindt zich weliswaar net onder het Limburgs ongewogen gemiddelde en in categorie A volgens de indeling van de 100.000+ gemeenten. De structurele exploitatieruimte is dan nog goed te noemen.

- **Grondexploitatie.**

Geeft weer hoe de waarde van de grond (grondpositie) zich verhoudt tot de totale (geraamde) baten (exclusief mutatie reserves). Voor de berekening van dit kengetal worden de bouwgronden in exploitatie bij elkaar opgeteld en gedeeld door de totale (geraamde) baten.

Het kengetal grondexploitatie van Venray bevindt zich boven het Limburgs ongewogen gemiddelde en in categorie A volgens de indeling van de 100.000+ gemeenten. De grondpositie vormt dan ook een gering deel van de totale baten en is dan ook als goed te beschouwen.

- **Belastingcapaciteit.**

Geeft inzicht hoe de belastingdruk in de gemeente Venray zich verhoudt ten opzichte van het landelijke gemiddelde. Uitgangspunt zijn de woonlasten meerpersoonshuishouden van het voorafgaande jaar.

Het kengetal belastingcapaciteit van Venray bevindt zich onder het landelijk gemiddelde, onder het Limburgs ongewogen gemiddelde en in categorie B volgens de indeling van de 100.000+ gemeenten. Gebaseerd op deze ratio betekent dit dat Venray, indien geconfronteerd met grote financiële tegenvallers, de ruimte heeft om de belastingen te verhogen.

Conclusie financiële kengetallen:

Ten opzichte van de categorie indeling van de 100.000+ gemeenten is, met uitzondering van de netto-schuldquote (inclusief de correctie op verstrekte leningen) , de solvabiliteitsratio en de belastingcapaciteit, sprake van een indeling in de hoogste categorie A.

De uitkomsten van de financiële kengetallen zijn dan ook goed te noemen.